

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE FOTOGRAFIA (LOE)
MÒDUL MEF03-TEORIA FOTOGRÀFICA I

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Primer	Anual	2	4

Departament: Mitjans audiovisuals i fotografia

Professorat responsable:

Silvia Prió i Viu
Correu electrònic: sprio@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Altres professors:

Cap de departament

Jose Luis Martin
Correu electrònic: jmartin@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

Aquest mòdul reflexiona sobre la imatge fotogràfica i ensenya a l'alumnat tots els avenços tècnics i teòrics des del naixement de la fotografia fins els nostres dies.

1.3. Requisits per cursar el mòdul:

Capacitat per a la reflexió envers el món de la imatge i en concret la fotografia.
[Fes clic per escriure](#)

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura.

- 1-Compendre i analitzar els fonaments de la fotografia.
- 2-Emetre un judici crític sobre el pròpi treball fotogràfic i d'autors reconeguts.
- 3-Estudiar textos cabdals de la teoria fotogràfica.
- 4-Analitzar les diverses tècniques fotogràfiques com condicionants del significat, l'expressivitat i l'estètica de les fotografies.
- 5-Valorar els coneixements aportats pel mòdul i utilitzar-los en el pròpi procés de creació i realització de treballs professionals.

[Fes clic per escriure](#)

4. Continguts temàtics del mòdul (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

4.1. Continguts temàtics

(copiar els continguts del BOE/BOIB que regula els estudis i fer les unitats didàctiques, si escau)

- 1-La imatge fotogràfica. Concepte i evolució de les teories fotogràfiques. El fet fotogràfic. De la fotografia a partir de la II G mundial fins la postfotografia. Fotografia artística contemporània.

- 2-Els contextos de la imatge, els seus usos i funcions. La fotografia com percepció de la realitat. Els codis aplicats a la fotografia. La fotografia i la mort.
- 3-El valor del referent. La classificació en gèneres. Els codis aplicats a la fotografia.
- 4-Els elements de representació espacial en la fotografia. La composició. Énfasis. Estructura. Equilibri. Profunditat i distància. Perspectiva. Estructures narratives.
- 5-La representació del temps i el moviment. Interacció d'imatges. Necessitat de més d'una imatge. Seriació.
- 6-La llum a la fotografia. Il·luminació natural i artificial: criteris estètics i funcionals.

4.2.Distribució temporal

N sessions de N hores a la setmana.

Opció A Opció A:

Unitats didàctiques	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gen.	Feb.	Mar.	Abr.	Maig	Jun.
1-La imatge fotogràfica. Concepte i evolució de les teories fotogràfiques La fotografia en la comunicació. De la comunicació interpersonal a la massa. Origen, revolució, influències i relacions de la fotografia amb altres mitjans. Fotografia i poder. Manipulació i censura. 3h	x	x								
1.1-La representació de la imatge en el curs del temps. 3h 1.2-Controls de càmera: obertura i obturació. 2h 1.3-L'obturador. 1.4-Obertura, el diafragma. 2h 1.5-Relació entre l'obertura i l'obturació. 2h 1.6-Profunditat de camp. 2h		x								
2-La representació del temps i el moviment. La realitat a través de la descomposició del moviment.			x	x	x					

<p>Espai i temps fotogràfic. 2h 2.1-L'expressió del moviment. 2h 2.2-Possibles situacions de moviment. 2h 2.3-Estudi científic del moviment. 2h 2.4-Necessitat de més d'una imatge. 2h 2.5-Seriació. 4h 2.6-Estructures narratives: noves narratives. 2h 2.7-Muntatge lineal, cronològic. 2h 2.8-Estructura explicativa. 2h 2.9-Estructura narrativa. 2h</p>										
<p>3.-Els contextos de la imatge, els seus usos i funcions. Text: Barthes, Roland El missatge fotogràfic. 4h. 3.1-La fotografia com art i l'art com a fotografia. 2h 3.2-La fotografia i la mort. 2h</p>						x				
<p>4-La llum en la fotografia. Evolució i usos. II.luminació natural i artificial. Criteris estètics i funcionals. Text: JMSusparregui, El flash como luz reveladora. 2h 4.1-Com i on medir segons les situacions. 2h</p>							x			

<p>4.2-Exposímetre i fotòmetre. 4.3-Diferents moments de llum natural. 4.4-Tipus de llum artificial. 2h 4.5-Il·luminació d'estudi. 2h 4.6-Estudi de la utilització de la llum per diferents fotògrafs. 2h</p>										
<p>5-Els elements de representació espacial en la fotografia. La composició. 2h 5.1-Énfasis. 2h 5.2-Estructura. 5.3- Equilibri. 2h 5.4-Profunditat i distància. 5.5-Perspectiva. 2h</p>							x			
<p>6-El valor del referent. Els gèneres fotogràfics. Aproximacions històriques i teòriques a cada un dels gèneres. Relacions entre els processos tècnics i els resultats estètics. Text: Perea, Joaquín Els gèneres fotogràfics. 4h Anàlisi de sis fotografies de diferents gèneres i importants en la història de la fotografia: 1-Smith Eugene, Tomoko bañado por su madre. 2-Sieff Jeanloup, Fotografia de Moda para Queens. 3-Michals Duane, Las cosas son raras. 4-Rodchenko</p>								x		

Alexander, Escalera. 5-Lange Dorothea, La madre migrant. 6-Brandt Bill, Septiembre. 4h										

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

BARTHES, Roland. *La cámara lúcida*, Ed: Paidós. Barcelona, 1989.

SONTAG, SUSAN *Sobre la fotografía*, , Ed: Alfaguara. Madrid 1977.

FREUND, Gisele. *La fotografía como documento social*, , Ed; GG. Barcelona, 1993.

BAQUÉ, Dominique *La fotografía plástica*, , Ed: GG. Barcelona, 2003. *La visión fotogràfica*, Eduardo Momeñe. Madrid, 2009.

BERGER, John/ y MOHR, Jean *Otra manera de contar*, Ed. GG. Barcelona, 2007.

HILL, Paul y COOPER, Thomas. *Diálogo con la fotografía*. Ed. GG. Barcelona, 2001.

FONTCUBERTA, Joan. *La cámara de pandora*, , Ed: GG. Barcelona 2013.

KRAUSS, Rossaline, *Lo fotogràfico*, Ed: GG. Barcelona 2002.

SALKELD Richard,. *Cómo leer una fotografía* Ed: Gustavo Gili Barcelona 2014.

FOX, Anna/ CARUANA, Natasha *Tras la imagen* Ed: Gustavo Gili Barcelona 2014.

MARZAL FELICI, Javier, *Cómo se lee una fotografía. Interpretaciones de la mirada*, Ed: Cátedra Madrid 2007.

RODRÍGUEZ, Francisco. *Qué es la fotografía*, Ed: Lunwerg. Barcelona 2014

VICENTE, Pedro (Edit). *Álbum de familia representación, recreación e inmaterialidad de las fotografías familiares* Madrid 2013

VARIOS. *Conversaciones con fotógrafos Graciela Iturbe, Garcia-Alix, Rio Branco, Bleda y Rosa, Pierre Gonnord, Andres Serrano.*

Ed: La fabrica Madrid 2010

FONTCUBERTA, Joan *La furia de las imágenes: notas sobre la postfotografía* , Galaxia Gutemberg, ISBN 9788416495474 2016

BERGER, John *Mirar* , Editorial: Hermann Blume ISBN: 84-7214-383-X

5.2. Bibliografia complementària

Fes clic per escriure

5.3. Altres recursos

Documentals sobre tècnica fotogràfica i obra de diferents fotògrafs en la història, imatges fotogràfiques i material escrit i audiovisual.

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

Fes clic per escriure

Es partirà d'una metodologia expositiva per realitzar i completar tots els objectius corresponents a aquest mòdul. Es valora i fomenta el debat i els comentaris per part de l'alumnat per tal d'exposar tots els anàlisis extrets de la informació rebuda.

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Dos classes d'una hora setmanal, es rep informació teòrica conjuntament amb audiovisuals que complementen la teoria. Cada quatre mesos es proposa la lectura d'un llibre. Durant el curs escolar s'anitzaran dos llibres:

FONTCUBERTA, Joan *La furia de las imágenes: notas sobre la postfotografía* i *Sobre la fotografía de Susan Sontag*..

6.3. Instal·lacions del centre i material

Aula, projector i ordinadors i DVD.

6.4. Activitats interdisciplinàries

Durant el curs s'implantaran les activitats interdisciplinàries.

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

Assistència a conferències i exposicions. Visites a exposicions fotogràfiques als diferents museus i galeries d'art de la ciutat de Palma de Mallorca i Barcelona així com festivals de fotografia de Palma de Mallorca i Barcelona.

6.6. Atenció a la diversitat

La *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació* (Títol II, equitat en l'educació) tracta de l'atenció educativa diferent de l'ordinària: Necessitat Específica de Suport Educatiu (ANESE), una categoria única que inclou l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE), l'alumnat amb Dificultat Específiques d'Aprenentatge (DEA), l'alumnat amb Altes Capacitats (AC), l'alumnat d'Incorporació Tardana (IT), i l'alumnat amb Condicions Personals o d'Història Escolar (CP/HE), però en principi per l'ensenyament obligatori.

Per altra banda, la normativa autonòmica que regula els ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny no preveu l'**atenció a la diversitat** ni les **adaptacions curriculars individuals** (ACI) a l'aula, tan sols l'article 13.2 del *Real Decreto 596/2007* estatal estableix que: "Els centres que imparteixin ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny desenvoluparan i completaran els currículums establerts per l'Administració educativa corresponent, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguin en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció als que presentin una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn".

Aquestes mesures administratives, que recorda la disposició addicional 1ª del *Reial Decret 596/2007* estatal, es centren principalment en facilitar a l'alumnat els mitjans i recursos que siguin necessaris per accedir als ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny i cursar-los.

- Accés als estudis (article 17.1 del *Reial Decret 596/2007* estatal).
- Convocatòria extraordinària (article 19.5 del *Reial Decret 596/2007* estatal).
- Expedient acadèmic (article 20.2 del *Reial Decret 596/2007* estatal).

En aquest context, sempre hem intentat donar a l'alumnat un **tracte individualitzat i personalitzat**, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb problemes d'aprenentatge i altres necessitats educatives específiques, en un sentit (discapacitat psíquica, sensorial o motora, trastorns greus de conducta) o en un altre (superdotació, sobredotació). No obstant això, demanem l'alumnat una adreça de correu electrònic per estar en contacte, enviar i rebre exercicis, atendre consultes puntuals, i poder donar una millor atenció personalitzada, aquesta vegada en línia.

En tot cas, en tractar-se d'ensenyaments artístics professionals de lliure elecció, entenem que no es poden fer **adaptacions curriculars significatives**, en el sentit d'adequar els objectius educatius, eliminar o incloure determinats continguts essencials, i modificar els criteris d'avaluació.

Per contra, entenen que sí són possibles les **adaptacions curriculars no significatives** (modificacions dels elements del currículum que no afecten a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge) i les **adaptacions d'accés al currículum** (elements organitzatius, recursos de tot tipus i optimització d'aquests), en el marc del *Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics a les Illes Balears*.

De fet, l'article 20.2 (documents bàsics d'avaluació i mobilitat dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny) del *Reial Decret 596/2007* estatal explica que les mesures d'adaptació curricular han de constar a l'expedient acadèmic de l'estudiant (si escau). Per altra banda, no s'ha de confondre l'**adaptació curricular no significativa** de la qual parlem amb l'adaptació a la que fa referència l'article 21 del *Reial Decret 596/2007* estatal està referida a l'**adaptació per trasllat d'expedient acadèmic** a un centre d'altra administració educativa.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

(L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació dels objectius establerts d'acord amb el perfil professional del títol)

7.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas):

Fes clic per escriure

7.2. CA/Criteris d'avaluació del mòdul:

(copiar els criteris d'avaluació del BOE/BOIB que regula els estudis)

Es valorarà la capacitat dels alumnes per:

1. Analitzar imatges fotogràfiques utilitzant i relacionant adequadament els conceptes del mòdul.
2. Desenvolupar estratègies d'anàlisi de fotografies sobre la base dels coneixements aportats pel mòdul i el mateix criteri.
3. Valorar críticament el lloc que ocupa la fotografia en el món de la comunicació i els usos que se'n fa.
4. Desenvolupar estratègies d'anàlisi de fotografies que es treballen en el mòdul.
5. Emetre un judici crític argumentant sobre fotografies pròpies i alienes tenint en compte els aspectes tècnics i artístics.
6. Analitzar i interpretar raonadament textos cabdals de la teoria de la fotografia.

a. Es valora l'actitud de l'alumne a classe, la seva participació activa, l'interès de l'alumne vers el mòdul, la seva implicació en l'aprenentatge i la realització de totes les tasques acadèmiques.

b. Es realitzarà un examen cada trimestre. Es demanaran treballs escrits. La presència a classe és obligatòria per aprovar el mòdul. Per superar el mòdul al juny i al setembre l'alumne haurà de superar els exàmens teòrics i tots els treballs demanats.

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació (ordinària, anual/febrer/juny)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació contínua / complementària	Avaluació final
Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.)	NR	CAa		20%--
Treballs i projectes	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5 y CA6	50%	10%
Prova objectiva final	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5 y CA6	50%	70%
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent (extraordinària, setembre)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
Treballs i projectes	R		
Prova objectiva final	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5 y CA6	100%

(es presenta la graella parcialment emplenada, a títol d'exemple)

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

8. Altres observacions

(si és el cas)

Fes clic per escriure